

מי הרוצח האמיתי?

יקטור שטימוב:

הרוצח שלי

מיכתב זה מופנה אל הרוצח האמיתי שלי. הוא אינו שייך לאותם אורחים המגדפים, המרוצח האמיתי שלי הוא רוצח קולקטיווי. משחתפים ברצח נואמים בכנסת בעלי כשרון טרורי מזהיר, דוברים למיניהם, פובליציסטים מאסכולה אידאולוגית מסוימת, כתבים, מנשחי כותרות לחדשות היום, אפילו סוג מסויים של עיתונאים הגונים, שאמנם מצאו לנחון להתר קומם נגד האלימות המילולית המציפה אותנו והמומנה רציחות, אך מחלקים לנוחותם את האשמה בשוה: השמאל מאיים על הימין, הימין מאיים על השמאל — תיקו! כולם אש-מים!

13.10.82 "מעריב"

יצחק ליבני:

זיכרונות קארמל

לעיתים אנו רוצים עדיין, אפילו בימינו, שמנהיגים הקובעים עד כדי כך את גורלנו, יהיו בעלי תכונות מוחלטות ואלוהיות, ויש נחוש בהם מרחק ומיסתורין. ואנחנו מתאכזבים כאשר הם מתוארים כבעלי חולשות אנושיות, אפרוריים ונתונים לצורכי האגו שלהם. אבל כשאנו נזכרים אילו אסונות נוראים גרמו לכריזמטיים — אנחנו שבים ומעדיפים אותם במימדים הטבעיים שלנו, כחלק מאגני יוזה שבירה, נתונה לקשיים אישיים, כמונו. שיה מוכיר לי קאריקטורה, שפורסמה אחרי מותו של מארסטהיטונג, בחלקה האחד הוא מצויר בחיוך כענק נישא מעל לכולם, בחלקה השני הוא מצויר בהלוותו, בארון, בגודל האנושי של כולנו.

13.10.1982 "גדי צה"ל"

שניאור זלמן אברמוב:

תשובה לשדרהתיקשורח

לשאלתו של מר מרדכי ציפורי: באיזו זכות מטיפה לנו אמריקה מוסר? נשיב: בזכות זו שאנו נראים בעיניה עם נאור. אין אמריקה מטיפה מוסר לערבה הסעודית על מישטר העבד דות הנהוג בה, כשם שאינה מטיפה מוסר לי עמים אחרים אשר נורמות ההתנהגות שלהן אינן מקובלות על העולם המערבי. גם לנו הזכות להטיף מוסר לאמריקה, אם לדעתנו יש בה תופעות הפוגעות בנורמות מקובלות, שכן לנו, לאמריקה ולעמים נאורים אחרים, מכתב-משתף רחב ודבי-משמעות. למרבה המזל, מראשית דרכה הצטיירה הציונות כגילוי של הומאניזם, של טובלנית, של פתיחות אינטלקטואלית, של פלוראליזם רוחני, נוסח הריסורג'ימנטו האיטלקי שהזין את הליבראליזם של ז'ובוטסקי, אשר התנער מכל גילוי של קנאות קלקליון ודמגוגיה. אכן, בשנים האחרונות חל כרסום בתדמית חיובית זו ותוצאותיו לא נעלמו מעיני יהודים ולא-יהודים.

14.10.82 "הארץ"

דויד שחם:

בין קרני הדילמה

ממשלת ישראל נזכרה פיתאום, שאין זה מן הנימוס להתערב בענייניה הפנימיים של לבנון. אם ממשלת לבנון אינה מתירה לשקם את המחנות הפלסטינים שנהרסו (מעניין מי הרס אותם), איך נוכל אנחנו לפעול בשטחה בלי רשותה?!

אילו בן-ישראל

קו אדום

מיכתב זה מיועד אל כל אלה הסבורים, כמוני, שמילחמה זאת היא נואלת, חסרת-טעם ומטורפת. עם אלה החושבים שמילחמת-ביירות היא צודקת, חכמה ונכונה — איתם אין לי שיח-ושיג הפעם. אני פונה אליכם, הסבורים שבראש הצבא עומד גנרל חסר רגש ושכל, המסוגל לשלוח אותנו לבצע כל פעולה בלתי-מוסרית, לא נבונה ומטורפת; איש המצווה להמטיר עשרת אלפים פגזים על עיר יושביה ולשלוח אתכם למות בין סימרי-סאותיה. משהו חמור קרה בחמישה ביוני 1982: הצבא שלנו, שבעבר נקרא „צבא הגנה“, איננו עוד כזה — הוא הפך מכשיר חוק ואיום בידים של קומץ מטורפים, העושים בו שימוש נפשע. כן, להשמיד עיר על יושביה זהו פשע! ולמרות זאת אנו ממשיכים בשיגרת מחשבותינו והתנהגותנו, כאילו מאום לא קרה.

הגיעה העת להסיק את המסקנות האמיר צות והקשות, ולהפסיק ללכת בדרך הישנה של בני הקיבוץ הטובים — להרוג ולבכות, לירות ולילל — עלינו ללכת בדרכו של אלי גבע. אם יהיו אלה „אלי גבעים“ אולי לא לחם בשנה הבאה ברבת-עמון; אולי אולי אם הצבא האדיר והחזק הזה קצת ייחלש, הם יזהרו מלשלוח אותנו ליעד הבא.

משהו קרה בחמישה ביוני, עברנו כבר הרבה מאוד קווים אדומים. הצבא כבר אינו שליחות, אלא מכשיר מיפלצתי ב-ידיים מטורפות, ומאן המסקנה הקשר: עשו את המנימום ההכרחי, אל תשרתו בקבע, היו ג'ובניקים — הם לפחות אינם חייבים לרצוח. פעם ראינו צבא שליחות — היום זה כבר לא כך.

נוסף לכך: אתם טובים ויפים מדי מל-בזבו את חייכם על עסק מטופש נפשע זה. יש עוד הרבה אתגרים אחרים בשביל-כם.

ומלה אחת אליכם, האבות והאמהות, שלא הסתערו על ביירות אך רואים את בניכם ההולכים: אינכם יכולים למנוע מהם לפעול על-פי שיקול דעתם, אך לא נא תעודדו אותם לרוץ קדימה, כי בואת אתם משתתפים במעשה עקדתי-יצחק בנכם, ו-האל הוא אל המילחמה האכזר, והפעם לא יגיע אלי לעולה...

אני יודע שיהיו כאלה שיאמרו שעלי לעזוב את הארץ, ואולם תשובתי היא שזו ארצי: כאן נולדתי, כאן אחיה וכאן אמות. אני אאבק על דמותה של ארצי, ולא תמיד בדרכים סטריליות, אך לא אנטוש. לאלה הסוענים שאני מסכן את הדמויקי רטיה, אני משיב שאינני קורא לסירוב פקודה, אלא רק להפסיק לרוץ בראש. יש מספיק סיפשים המאמינים במטורף — שהם ימותו, חבל עליכם, הטובים. הצבא איננו מתקיים כיום בזכות בני הקיבוץ; זוהי יהיה לחשוב כך, ומותר לנו להוריד פרוסיל בצבא עד יעבור זעם.

יתכן שיבוא יום שחור אף יותר, שבו נצטרף לנקוט יעדים חמורים יותר; יתכן. אני מקווה שיום זה לא יגיע, אך גם זה אפשרי.

אני יודע שדברי מרים כלענה — אך המציאות מרה שיבעתיים. עזרן קיבוץ ברקאי

ויש כאן דילמה, שאילמלא היתה טראגית, היתה משעשעת. מצד אחד, טוענת התעמולה הרשמית שלנו, שאת הפליטים הפלסטינים צריך ליישב בארצות שבהן הם נמצאים ולא

להחזירם לשום מקום בתחומי ארץ-ישראל השלמה. מצד שני, אנחנו מקבלים את הטענות הלבנוני, שיישוב הפליטים הפלסטינים בלבנון ישנה את מאונה הדימוגרפי ועליהם להסתלק משם.

15.10.82 „דיעות אחרונות“

זאלה הר-שפי:

עיתונאים למזנוח

עיתונאי פלסטיני מן הגדה, איש אל פאג'ר, נעצר בעוון נהיגה ברכב בעל לוחית זיהוי ישראלית. הוא טען, כי טרם הספיק להחליף את הלוחית במכונית, אותה קנה ימים אחדים קודם לכן.

רבות העיתונות: טעו בזירות במחשבה שנייה, חברי, עד להודעה חדשה מוטב להשי-תמש במוניות. זו רק ההתחלה.

15.10.82 „הותם“

לוי יצחק הירזשלאם:

רוזנמן האויב

אם עובדי אל על אינם יהודים ביותר על הציבור — בצדק או שלא בצדק — לאיתן רוזנמן, מי שהיה מנהיגם עד לפני חודשים אחדים, חלק כבוד בכך. אם „המוביל הלאומי“ יעבור מן העולם, או יעבור לידיים פרטיות — לאיתן רוזנמן, שנתמנה לפני חודשים אחדים ראש אגף כוח אדם וסמנכ״ל החברה, יהיה חלק לא-כיליך-מכוך בכך.

עובדים ותוקים ומסורים באל על אומרים בכאב: היו ימים שחשבו, כי „איתן יסגור את החברת, מצריף ועד העובדים“, או לא הצליח בכך. היום הוא קרוב להגשמת חלומה מהחדר הממוגז והמרווח של מנהל כוח-אדם.

14.10.82 „מעריב“

מסוקי השבוע

● הרב משה לריה: „מי שמתחיל להי יות שפוי, פוסק להיות ציוני.“
● סגן-השר רב שילינסקי: „עושים למנחם בגין ולאריק שרון טבח אופי.“
● ח״כ חרות, דודי גזן, לסגן מס׳ 1 הממשלה, דודי לוי: „אתה מדליף מס׳ 1 מן הממשלה. היית בפעם האחרונה במישרד השיכון? אל תצעק כאן, תצעק בבית-רמלה. מתי היית בקבוצתך?“
● הנ״ל לח״כ חרות, מאיר שיטרית ומיכה רייסר: „חידלו מהטלפונים שלכם לקיסריה. (שעזר) יצמנו ילך למערך, תגידו לו שהוא שייך להם.“

● הרב ישראל אריאל, רבה של ימת: „ביירות היא חלק מארץ-ישראל. על זה אין ויכוח.“

● הנ״ל: „היו צריכים להיכנס ללבנון ולביירות. מייד, ללא כל השהיות, ולהרוג בכז-לם, עד האחרון שבהם. לא להשאיר זכר ו-שריד.“

● ח״כ הליברלים, פינחס גורדי-שטיין: „בארצות-הברית שולטים נפט, טל-וויזיה ובטל. הם לא אוהבים אותנו, כי קשה להם לראות עם זה, מוכרי-דיסקית הופך לעם עתיר-מדע, חזק מה, שהם מקנאים בנו. הם רק יצאו לפעולה קטנה בטאחרון והתנגשו להם שלושה מטוסים, והראה אותנו.“

● סגן שר-החקלאות, פסח (פיי-פי) גרופר: „האסון של החקלאות הם האקדמאים היושבים במישרד-האוצר.“

● יצחק בן-אהרון: „בארץ רק הרור-חיים הם פרטיים. כל השאר ניתן ומקויים על-ידי המדינה.“

● הנ״ל: „יש מי שחושב שעסקי התייר-רות קמו בגלל כישורנו של חיים שיף, ובכן, מר שיף לא השקיע פרוטה מכיסו.“

(המשך מעמוד 11)
● הידע הצבאי הרב, שנתש במילחמת-הלבנון בדמם של חיילי צה״ל, נמסר לאמריקאים. הישגים לא רעים, אם לוי-קחים בחשבון שכל העבודה נעשתה בידי אריאל שרון, שכבר לתומו שהוא מנצל את האמריקאים התמימים.

ה פריט העיקרי ברשימה-הי-שגים זו הוא הסורי.

סוריה היתה בעלת-הברית העיק-רית שנותרה למסקוה בעולם הע-רבי. עיראק נשמטה מן הידדים, תימן הדומית רחוקה ובלתי-חשו-ר בה בקשר הערבי, ובלוב שולט אדם בלתי-יציב, הממשיך לעשות עסקים מצויינים עם חברות-הנפט האמריקאיות.

סוריה לא היתה מעולם גרוה סובייטית. היתה לה ברית-נחית עם מוסקוה, הערה הסובייטית אי-פשרה לסוריה, שהיא מדינה חלושה כשלצמה, להופיע בעולם הערבי כמעצמה הטוענת למנהיגות. מילחמת-הלבנון הרסה יומרה זו. רוב הפלסטיניים פנו לה עורף, א-חרי שנטשה אותם בשה-הקרוב בי-יום השישי הראשון של המילחמה. ברית-המועצות לא היתה מוכנה להסתכן למענה, ואף לא להגדיל לה באופן דרמטי את הסיוע. לעומת הכשיל הסובייטי עמד הפתוי האמריקאי. רק ארצות-הברית יכולה לגרש את צה״ל מכל לבנון ולהר-חיקו מדמשק. רק ארצות-הברית יכולה להבטיח לה מידה מפקת של השפעה ב-לבנון החדשה.

לפני שש שנים איפשרה ארצות-הברית את כניסתה של סוריה ל-לבנון, על פי הזמנת הפלנגנות ו-בהסכמתם (האילמת) של יצחק רבין וממשלת-ישראל. לא ארצות-הברית יכולה כיום לאפשר לסוריה לצאת מלבנון בכבוד, תוך הבטחת ה-אינטרסים שלה בארץ-הארצים. שר-החוץ הסורי ביקר כמה פע-מים בווינגטון. שר-ההסברה ה-סורי הודיע באמריקה שסוריה מו-כנה להכיר בישראל. סוריה הצבי-עה בעד החלטות-השלום של ועי-דת-הפיסג הערבית בפאס.

העיסקה האמריקאית-סורית מת-בצעת והולכת. באופק מסתמנת עיסקה אמריקאית-פלסטינית. ה-מישטרים הפרו-אמריקאיים התחזקו בכל רחבי המרחב. מביירות ועד רבאט.

אריאל שרון לא ידע. עכשיו הוא יודע. יודע ודוגז.

אין זו הרגשה נעימה להיווכח שהוא מילא כפך הגז תפקיד של כלי-ציד, המכריח את השועלים לני-בר הצעירים.

(אפשר לנסח זאת בצורה יותר בוטה, ולהמשיל את שרון לכלב משוגע, שבו מאימת אמריקה על הקליינטים. שרון עצמו מספח תד-מית זו בשקידה ואחרי צברה ושאי תילא די לאמא אמריקה לצעוק „שרון!“ כדי שכל הילדים ירצו אליה.)

סיפור בלון מוכר את פרי-שת האריה והצבוע. לא באג-דה, אלא במציאות.

במשך דורות נפוצה הדיעה כי האריה הגיבור צד את השרף, או-כל לשבוע ומינה את השרירים ל-צבוע הפחדני, העומד בצד וממ-תין. עד שבאו חוקרי-החיות לטבע ונוכחו לדעת שקורה ההיפך.

מסתבר כי במציאות הצבוע הוא הצייד החרוץ, והוא הקוטל את החיות. בגמר מלאכה זו מופיע ה-אריה העצלן, מבריק את הצבוע ו-אוכל לשבוע. רק כשהוא פונה לדרכו מצליח הצבוע ליהנות מטר-פו — אם נותר ממנו משו מילכד העצמות.

אריאל שרון דימה את עצמו לאריה. אבל אין הוא אלא הצבוע.